

דף פט.

עין משפט א.ב. יו"ד סימן שלא סעיף נב

נב. נז. אין תורמין אלא מן היפה, אבל היום שלאיבוד הולך אין להקפיד בזה, מ"מ מעשר הניתן ללוי ולעני גם היום יש להקפיד בכך ג.

עין משפט ג. יו"ד סימן שלא סעיף סה

סה. עא. התורם חבית יין על יין ונמצאת חבית זו שתורם חומץ, אם ידוע שהיתה של חומץ עד שלא תרמה אינה תרומה ד.

אבל אם אחר שתרמה החמיצה הרי זו תרומה, ואם ספק הרי זו תרומה ה' וחוזר ותורם, וכן התורם קישות ונמצאת מרה, או אבטיח ונמצא סרוח.

דף פט:

עין משפט ד. אה"ע סימן ד סעיף טז

טז. האשה שהלך בעלה למדינת הים¹. ונישאת והרי בעלה קיים הולד מהשני ממזר גמור מן התורה ומהראשון אם יחזיר אותה אליו ממזר מדרבנן. וממזר מדרבנן אסור בממזרת גמורה ומותר בכמותו.

ג. דהם מותרים גם בטומאה כמ"ש בסעיף ס"ז וכ"ש במעשר עני.

ד. אע"פ שהיין וחומץ מין אחד הם, מ"מ כיון שהוא נתכוון לתרום יין מן היפה אם עלה בידו מן הרע הו"ל תרומה בטעות ואינה תרומה. ש"ך ס"ק צ"ה.

ה. דאסורה לזרים מספק ויחזור ויתרום. ש"ך ס"ק צ"ו.

ו. מגמ' יבמות קי"ט. ומש"כ מראשון ממזר מדרבנן, היינו אף שגירשה השני והחזירה הראשון כ"כ הח"מ מר"י ומטעם קנסה.

ויש חולקים דאם גירשה השני אינו ממזר מהראשון שהחזירה. ועיין בס"י י"ז סעיף נ"ו ובב"ש שם. ועיין בח"מ.

הגה: יז. אשה שזינתה ובא בעלה עליה אין הולד מבעלה ממזר^ז.

אה"ע סימן קנה סעיף ב

עין משפט ה.

יט. כ יז. הגיעה לי"ב שנה חזקה שהביאה ב' שערות, ואינה יכולה למאן עד שיבדקו אותה^ח. ומ"מ לא תחלוץ עד שיבדקו שיש לה ב' שערות.

ח"מ סימן ב סעיף א

עין משפט ז.

א. כל בי"ד אפי' אינם סמוכין אם יש צורך לגדור^ט פירצה רשאים לדון^י הן במיתה הן בממוץ ואפי' אין עדות גמורה, וואפי' ע"י עכו"ם. ודוקא גדול הדור או ז' טובי העיר שהמחום ב"ד עליהם רשאים בכך.

ז. הרמ"א ממרדכי בפרק החולץ. ועיין בתוס' יבמות דף מ"ט ורא"ש שם. דרק בנישאת לשני ובא בעלה וחזרה איתו והוליד ממנה בן בזה קנסוה חז"ל ועשו אותו ממזר מדבריהם. ודלא כר"ח שכתב דהולד מסוטה הוא ממזר מדרבנן.

ח. ואם בדקו ולא מצאו אם בא עליה אחר י"ב שנה ויום אחד, חוששין שמא נשרו, והיות זה ספק דדאורייתא צריכה גט מספק. שאם היו ב' שערות ודאי שלא בעל אלא לשם קידושין גמורים ואסורה לחזור לו. ואם נישאת לאחר תצא מזה ומזה והולד ספק ממזר משניהם. ולא אמרינן ע"ד הקידושין הראשונים בעל כרב ביבמות ק"ט ע"א. והולד ספק ממזר מדאורייתא, כ"כ הב"ש ס"ק ל"א.

ט. היינו שהעם פרוצים בעבירות ושהוא צורך השעה כ"כ הטור.

י. פי' אפי' אינו חייב מיתה וכ"כ הרמב"ם והטור, ואפי' אין עדות גמורה וגם בלא התראה שאין צריך התראה אלא לדון בדין תורה, אבל מי שעובר על תיקוני המדינה יכולים לעשות כפי צורך השעה כ"כ בתשובת הרמב"ן סי' רע"ט. מ"מ כתב הב"י בשם הרשב"א דלדיני נפשות צריך שיהיו מוזהרין לעשות בהסכמת זקני העיר כדי שיעשו אחר צורך גדול ובמתון עכ"ל.

כ. אם הוא אלם חובטין אותו ע"י עכו"ם, וכתב הסמ"ע בס"ק ז' דמשמע אפי' גמר דין יוכלו לעשות ע"י עכו"ם כיון שהוא אלם ע"ש.

הגה: ב. י"א דגם ז' טובי העיר הפקרום הפקר ל וי"א מ דאין הפקרום הפקר ויש בידם להלקות לפי ראות עיניהם, ויש שכתבו שבמקום מלקות יתן ארבעים זהובים, והכל תלוי לפי ראות עיני ביה"ד למגדר מילתא ולפי הענין.

הגה: ג. בזמן הזה יש להסתפק אם שייך דין גואל הדם, כיון שעכ"פ בעינן קבלת עדים להודיע אמיתות הדבר שהרגו הרוצח, ואנו לא סמוכין ואין רשאים אנו לקבל עדות נפשות.

עין משפט ז. יו"ד סימן שעד פניה ג.

ג. מת מצוה היינו שמצאו בדרך או בעיר של עכו"ם, ואין לו קוברים וממקום שמצאו אינו יכול לקרוא לישראל שיענהו ויבא ויטפל בו ולקוברו, בכה"ג אסור לו לזוז משם ולהניח המת.

הגה: מת הנמצא ולא יודעים אם עכו"ם הוא או ישראל הולכים אחר רוב הנמצאים שם, אם אין דין קבוע כמחצה על מחצה כגון בדרך דניידי ע.

ל. טור בשם הרמב"ם, וכתב הרמ"א דכן נוהגין בכל מקום שטובי העיר בעירן כביה"ד הגדול, ומכין ועונשין והפקרן והפקרן כפי המנהג. וכתב המרדכי בשם תשובת ר"ג כל מי שנתמנה על הציבור הוא כאביר שבאבירים, ויפתח בדורו כשמואל בדורו, וכל מה שעשה עשוי וכן כתב הרשב"א דכל ציבור במקומו כגאונים שתיקנו כמה תקנות לכל ישראל והביאו הסמ"ע בס"ק י' ע"ש.

מ. מרדכי פרק הגוזל בתרא, דאין רשאים לשנות דבר בדבר שיש רווח לאחד והפסד לשני, או להפקיע ממון שלא מדעת כולם, ומ"מ הולכים אחר מנהג העיר וכ"ש אם קיבלום עליהם לכל דבר.

נ. עיין בקצות החושן ס"ק א'. ועיין באורים דלדעתו יש גואל הדם.

ס. כגון שידוע שהיו כאן ט' עכו"ם ואחד ישראל ונהרג אחד מהן במקומו דהו"ל קבוע בזה לא הולכים אחר הרוב, אלא הוי כמחצה על מחצה, ולחומרא אין הכהן מטמא דהוי ספיקא ואזלינן לחומרא, אבל צריך לקוברו, ומ"מ אין הכהן מטמא לו מספק. ש"ך ס"ק ג'.

ע. באר הגולה.

דף צ:

אה"ע סימן קמא סעיף ב

עין משפט ב.

סא. אם הבעל רוצה לבטל הגט, לכתחילה יבטלנו בפני השליח או האשה. ובדיעבד מהני בפני שני עדים. ואין הבעל נאמן שביטלו אא"כ האשה או השליח מודים, או ישנם עדים שביטלו.

הגה: סב. ביטולו של שליח הגט צריך בפני שנים זה בפני זה, אבל ביטול הגט עצמו מהני אפי' זה שלא בפני זה פ.

הו"מ סימן ב סעיף א

עין משפט ג.

עיין לעיל דף פט: עין משפט ז

פ. כיון שבביטול השליחות מבטל דבר שנעשה כבר צריך ראייה והוכחה שביטל, ע"כ צריך זה בפני זה, אבל לבטל הגט שעדיין לא נתגרשה בו הוי כאלו מוסר מודעה ומהני זה שלא בפני זה, ב"ש ס"ק צ"ד. והא דביטול הגט מהני זה שלא בפני זה כ"כ הריב"ש.